

ZOMERSPLINTERS

‘In het leven gaat het niet per se om wat je meemaakt,
maar om hoe je je het herinnert en dan vertelt.’

Gabriel García Márquez

DE AFSPRAAK

Er komt geen rook uit de vulkaan – niemand schreeuwt, nergens breekt paniek uit. Andreas staat op de boulevard, naast zijn zwarte koffer. Hij knijpt zijn ogen samen, zand waait langs zijn gezicht. Voor het eerst ziet hij daglicht over de stad vallen. De kustlijn kromt zich en aan de andere kant van de baai torent de Vesuvius boven de huizen uit van vijf miljoen mensen.

Andreas vloekt. Zijn arm kan hij niet negeren. Opnieuw schieten er steken door zijn ellepijp, kort en fel. Hij grijpt de reling met zijn linkerhand, schudt zijn hoofd. Als veertiger heeft hij een primeur te pakken: een botbreuk. Toch weet hij niet zeker of hij de pijn het ergst vindt. Andreas is ijdel genoeg om te balen van de mitella die over zijn maatpak is geknoot. Hij kan zijn eigen impulsiviteit nog amper bevatten.

Daar staat hij dan, vroeg in de ochtend, diep in Zuid-Europa. Zijn ogen branden van vermoeidheid, vannacht heeft hij geen seconde geslapen. Toch voelt het ook logisch. Alsof zijn leven alleen tot dit punt kon leiden. Alsof hij door al zijn fouten en successen gisteravond alleen in Napels had kunnen belanden, binnen een uur na aankomst in het ziekenhuis. ‘Ik had wel duizend levens, maar ik nam er maar één.’ Waar had hij dat ook alweer gelezen?

Andreas wrijft over zijn gezicht en kijkt naar het kasteel in het water, Castel dell’Ovo. Het is tegenstrijdig, hij weet het, toch heeft hij het gevoel dat hij te laat is, niet dertig seconden, of een paar minuten – nee, zo’n dertig jaar.

Hij checkt zijn telefoon. Geen reactie van Frank. Dan tuurt hij voorbij het strand, speurt de kustlijn af. Zijn ogen glijden over de rotsen, de villa van zijn voormalige schoonvader moet daar ergens liggen, tussen de palazzi van de wijk Posillipo, die samenklontering van rijkdom, maar het is te ver, Andreas ziet alleen wat vage vlekken. Hij moet zich erbij neerleggen: de reünie gaat er niet van komen. Zijn timing was dramatisch. Hij heeft hier niets meer te zoeken.

Opnieuw schudt hij zijn hoofd als hij denkt aan hoe hij hals-overkop het vliegtuig in was gestapt. Wat bezielde hem? Hij heeft intussen de halve wereld gezien, toch leek hij weer op een kind, er was iets in hem wakker gekust wat lang had liggen slapen. Kennelijk maakt het niet uit hoeveel tijd er is verstreken. De rillingen toen hij gisteravond vanuit het vliegtuig de dromerige contouren zag; de waxinelichtjes van de stad, de nachtelijke aanblik van de baai, de donkerte van de vulkaan.

Voordat hij vertrekt, wil Andreas nog even het zand onder zijn voeten voelen. Nog één moment nergens aan denken. Hij laat zijn koffer achter, loopt een paar passen het strand op. En nog wat verder. Door naar de branding. Hij knippert met zijn ogen, ziet poten, veren en snavels. Andreas komt dichterbij, de vogels bewegen niet. Met open mond blijft hij stilstaan. Er is geen spoor van geweld. De golven ruisen en dode meeuwen spoelen aan in het oranje ochtendlicht.

In die eindeloze zomervakantie voordat de brugklas begon, ging het op de radio elke dag over een hittegolf. De ventilator zoemde en Andreas keek hoe zijn moeder zat neergeknield voor de maquette van een piramide. Haar schaarse vrije tijd vulde ze met lijn en de Egyptische oudheid. Ze pakte een tube, keek naar een hoekanker en mompelde dat hij een grote jongen werd, dat de middelbare school eraan kwam, dat alles ging veranderen.

Toch viel het hem vooral op dat sommige dingen hetzelfde bleven, zoals de reactie van zijn moeder als hij vroeg of Leah langs mocht komen. Ze onderdrukte een zucht, wees met een vermoeide glimlach naar boven, naar de zolder waar haar bureau stond, en zei dat het niet 'te druk' in huis kon zijn. Hij wist toch dat ze voor haar werk al haar concentratie nodig had, dat al genoeg vrouwen hun carrière niet serieus namen. Ondertussen kwam wél de vriendelijke tante op bezoek die zijn moeder 'de leugenkoningin' noemde en ook de buurvrouw die zich zou vervelen omdat ze 'te veel geld' had en die altijd van die vreselijke koetjesrepen voor hem meenam.

Andreas belde Leah. 'Mijn moeder is... druk.'

Hij kende Leah al zijn hele leven. Samen crosten ze op hun fietsen door de lange lanen van Wassenaar en bouwden ze boomhutten en zandkastelen. Alles met haar was leuk: vliegeren, zwemmen, ijs eten, stripboeken lezen, tekeningen maken van de wolken. Als de zon scheen, zaten ze urenlang op het bruggetje

tussen het bos en de zee en gooiden steentjes in het water. De dagen zonder haar waren anders.

Zijn moeder praatte op dinsdagmiddag ergens in een kantoor-tje ‘over moeilijke dingen’. Leah wist dat ook. Een paar minuten nadat zijn moeder de deur uit was, stuiterden er dennenappels over het gazon. Andreas zat voor de grote keukenramen en zag Leahs hoofd tussen de takken achter de tuinmuur verschijnen. Met één hand hield ze zich aan de oude eikenboom vast en wild zwaaide ze met de andere.

Voor het tuinhek wachtte Leah hem op, haar benen bewogen ongeduldig. Ze had grote groene kattenogen en oliezwart haar. Er zaten vlekken op haar jurk van het boomklimmen. Hij opende het slot en samen liepen ze door de hagelwitte gang van het huis, waar geen foto’s hingen en vaak slordige dweilstrepen op het parket stonden. Leah gooide haar jas over de kapstok en gleeed op haar sokken over de vloer. Ze vond het geweldig dat bij Andreas thuis geen personeel inwoonde, zelf werd ze altijd in de gaten gehouden door de hulp. ‘Alsof de politie in je huis woont,’ zei ze met een vies gezicht.

Ze liepen rechtstreeks naar de grote koelkast, die op een lage toon zoemde. Achter de keukenramen aten ze ijsjes en magnetronpoffertjes.

‘Weet je,’ zei ze, ‘ik heb iets ontdekt.’

Andreas keek haar aan. ‘Wat dan?’

‘Mijn ouders zeggen dat ik niet mag liegen,’ zei Leah zacht. ‘Maar ik heb in de krant gelezen dat politici dat héél vaak doen. Iets klopt er dus niet, want zij zijn de baas.’

Leah was altijd dichtbij. Andreas liep in een paar minuten naar haar huis, aan de rand van Wassenaar, vlak bij zee. Vanaf het gietijzeren hek aan de weg kon hij de zwarte villa van de Valenti’s zien liggen. Hij zei zijn naam in de intercom, het slot klikte open en tussen de bomen langs het tuinpad tekende het strodak zich

af, de grote glazen serre en de punt die boven het huis uitstak, Leahs torentje. Vanuit haar slaapkamer had ze uitzicht over de duinbossen. Als de zee overstroomde, had ze weleens gezegd, kon ze hem op tijd bellen.

De hulp naast de deur knikte en Andreas struinde door de villa, waar hij al zo lang hij zich kon herinneren over de vloer kwam. Bij alles in het huis kende hij het verhaal. De opgezette ijsbeer in de zitkamer – waar Leah een pesthekel aan had – was van een blinde tsaar geweest, op de viool daarnaast had Brahms als kind gespeeld en de micrometer in de vitrine werd eeuwen geleden gebruikt om de afstand tussen manen en planeten te bepalen.

Leah wachtte hem op met een extra donut. Isa, haar moeder, organiseerde een zondagochtendsessie voor kunstliefhebbers die geïnteresseerd waren in haar werk. Leah en Andreas hielpen, zoals wel vaker, de obers. Trots bediende hij de gasten, die hem lachend bedankten en daarna met serieuze gezichten luisterden naar Isa's verhalen. Andreas wist voortdurend waar Leah was. Ze stond aan de tuinkant van de serre en hij aan de andere zijde. De menigte bewoog naar links of rechts, maar zij bleef op dezelfde plek staan. Wanneer hij langs de wirwar van ledematen naar haar keek, ving hij Leahs blik. Ze glimlachte.

Later die dag lagen ze samen aan het zwembad. De tegels waren warm, chloor prikte in hun ogen. Ze slurpten limonade met ijsklontjes en lazen stripboeken, terwijl de hulp de verandatafel dekte. Alle drie keken ze op toen het grind op de oprijlaan knarste en twee zwarte auto's verschenen. Leahs vader stapte uit de voorste en liep over het gras richting het zwembad. Frank was klein en kaal en had een bonkig lichaam. Met een gillettejje rende Leah op hem af en ze werd hoog in de lucht getild.

'Ha jongen,' riep hij daarna vrolijk naar Andreas. 'Daar ben je weer.' Frank had een vierkant gezicht, borstelige wenkbrauwen

en helblauwe ogen. Aan zijn zongebruinde huid kon je zien dat hij een paar weken in Napels was geweest. Lachend legde hij zijn grote hand op Andreas' schouder. 'Je gaat steeds meer op je vader lijken. Je had hem moeten zien toen we vroeger – in de woestijn – jaagden op duingazellen. Hij schoot altijd raak, het sloeg nergens op. Je vader had precies jouw scherpe blik, dezelfde donkere krullen.'

Woorden die Andreas weinig zeiden. Hij wist nooit zo goed wat hij moest zeggen als Frank begon over de tijd dat Isa en hij met Andreas' ouders in Koeweit hadden gewoond. Andreas was te jong, kon zich er niets van herinneren. Voor hem was het alsof die periode nooit had bestaan.

'Heb je pizza gegeten?' vroeg Andreas maar.

Frank floot tussen zijn tanden. 'Wel meer dan één,' zei hij. 'Één is nooit genoeg. Onthoud dat, jongen.'

Hij draaide zich om en zonder dat hij het merkte, plette hij een rups die over de zwembadtegels kroop, een groenige veeg bleef achter. Op de veranda wachtte een dunne man. Frank liep hem tegemoet met joviale gebaren, terwijl de hulp zilveren schalen op tafel zette.

Andreas pakte zijn stripboek, maar hij las niet. 'Wie is dat?'

'Een journalist,' zei Leah. 'Ik heb hem eerder gezien.'

Andreas nam een slok limonade en zag dat Leahs moeder ook verscheen. Ze had een bloemetjesdoek om haar hoofd, lachte en begon een praatje met de dunne man. Ze vlinderde over de veranda. Andreas kende niemand zoals zij.

Leah en hij mochten pas later die middag, toen de man weer was vertrokken, aan tafel komen zitten.

'Jullie zijn verbrand, boefjes,' zei Isa.

Frank grijsde en scheurde een stuk stokbrood af. 'Leah,' zei hij. 'Heb je gezien hoe prachtig je moeder er vandaag uitziet?'

Leah schudde zuchtend haar hoofd en schepte mosselen op haar bord.

Andreas keek naar Frank, die aan het hoofd van de tafel zichzelf een glas wijn inschonk. Meestal zat hij voor zijn werk in Italië. Als Frank er wel was, vertelde hij verhalen, avonturen waar Andreas in zijn bed nog lang over nadacht.

Frank wiegde de wijn rond in zijn glas. ‘Andreas en Leah,’ zei hij plechtig, ‘ik heb iets voor jullie meegenomen.’

Leah kreeg een ketting met een rood chilipepertje eraan, een symbool van geluk. Ze keek er een paar seconden naar. Daarna pakte ze de cocktailsaus.

Voor Andreas zette Frank een houten kistje op tafel met een sneeuwwit ei erin. Een cadeau, speciaal voor hem, hij kon het bijna niet geloven. Andreas liet zijn wijsvinger zachtjes over de koude eierschaal gaan, voelde de oneffenheden.

‘Voorzichtig,’ zei Frank. ‘Dit is niet zomaar een ei. Het is leeg vanbinnen. Al je geheimen kun je erin kwijt. Maar kijk uit, jongen. Eieren uit Napels mag je nooit laten vallen.’ Frank keek Andreas lang aan. ‘In Castel dell’Ovo – het kasteel van het ei – heeft de dichter Vergilius ooit een ei in de fundering verstopt. En dat moet daar precies zo blijven liggen, want als het breekt, gaat alles mis. Dat heeft met de vulkaan te maken.’ Frank trok één wenkbrauw hoog op. ‘De stad wacht dan hetzelfde lot als Pompeï.’

Leah rolde met haar ogen. ‘Páp,’ zei ze, terwijl ze een stuk brood pakte. ‘Door jou wordt alles altijd saaier.’

Onder de tafel raakte haar been even dat van Andreas.

‘Sorry Leah,’ zei Frank lachend, ‘jij kent dat verhaal natuurlijk alláng.’ Daarna stond hij op, porde Leah in haar zij en wandelde met een sigaar de veranda af richting de paardenverzorger.

‘Woont je vader nu in Italië?’ vroeg Andreas.

‘Nee,’ zei Leah, ‘hij woont hier.’